Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	12C/11/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8117209476
Dátum vydania rozhodnutia:	21. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Alena Paveleková
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2018:8117209476.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobkyne: N. X.Á., nar. XX. XX. XXXX, XXX XX U. XX, štátny občan SR, v konaní právne zastúpená Mgr. Ladislavom Riedlom, advokátom so sídlom v Prešove, Levočská 4703/89, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a. s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, v konaní právne zastúpený ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., so sídlom Kýčerského 7, 811 05, Bratislava, IČO: 36 857 513, o určenie neexistencie záložného práva, takto

r o z h o d o l :

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaný m á vo vzťahu k žalobkyni n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 3.4.2017 sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v Okrese E., obci U., katastrálne územie U., zapísané na LV č. XXX, byt č. X, na 1. poschodí, nachádzajúcom sa v bytovom dome súp. č. XX v podiele 1/1, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súp. č. XX postaveného na pozemku C-KN parc. č. XX/X o výmere 2394 m2 v časti 7125/41193, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísané na LV č. XX, nie sú zaťažené záložným právom zriadeným zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. V. XXXXXX-XX, zo 17.6.2010, uzavretej medzi VÚB, a.s. a žalobkyňou.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným dňa 17.6.2010 uzavrela zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. V. XXXXXX-XX, záloh: nehnuteľnosti nachádzajúce sa v Okrese E., obci U., katastrálne územie U., zapísané na liste vlastníctva č. XXX, byt č. X, na 1. poschodí, nachádzajúcom sa v bytovom dome súp. č. XX v podiele 1/1, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súp. č. XX postaveného na pozemku C-KN parc. č. XX/I o výmere 2394 m2 v časti 7125/41193, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísané na LV č. XX. Záložná zmluva zabezpečovala pohľadávku vzniknutú zo zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička č. Ú. XXXXXX-XX, ktorej predmetom bolo poskytnutie sumy 2.461,60 EUR bezúčelovo, sumy 224 EUR, ktorú si hneď vzala spol. Consumer Finance Holding, a. s. za poskytnutie úveru a sumy 5.788,40 EUR ako konsolidáciu predchádzajúcich troch úverov poskytnutých bankou. Žalovaný ukončil úver predčasn, a to listom zo dňa 25.8.2011. Vzniesla námietku premlčania celej pohľadávky, a aj záložného práva, pretože k podaniu návrhu to predstavuje od zosplatnenia úveru viac než 5 rokov. Žalovaný však začal výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 14.7.2017 a uviedol, že výkon záložného práva prebieha už od roku 2013, avšak nebolo možné ho zrealizovať z dôvodu predbežného opatrenia,

vydaného na základe návrhu žalobkyne a úverového dlžníka. Poukázal na to, že žalobkyňa odvodzuje začiatok výkonu záložného práva z dokumentu „Ohodnotenie predmetu dražby“ zo dňa 2.3.2017, avšak predmetné tvrdenie nie je pravdivé, nakoľko k výkonu záložného práva na základe záložnej zmluvy pristúpila spoločnosť ešte dňa 23.10.2013, a to z dôvodu dlhodobého nesplácania zabezpečenej pohľadávky.

4. Záložné právo prostredníctvom dobrovoľnej dražby však nemohlo byť vykonané, nakoľko na základe spoločného návrhu žalobkyne a úverového dlžníka zo dňa 24.4.2014 bolo tunajším súdom vydané predbežné opatrenie, ukladajúce spoločnosti povinnosť zdržať sa jeho výkonu. Trvanie predbežného opatrenia bolo naviazané na trvanie konania vo veci samej, ktoré bolo právoplatne ukončené až potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.9.2016 doručeným právnemu zástupcovi spoločnosti dňa 28.11.2016. Predchádzajúce konanie sa skončilo zamietnutím žaloby žalobkyne a úverového dlžníka. Žalovaný poukázal na to, že nemožno konštatovať premlčanie záložného práva, nakoľko v období od nariadenia predbežného opatrenia dňa 24.4.2014 až do vydania rozsudku Krajským súdom v Prešove dňa 29.9.2016 z dôvodu predbežného opatrenia premlčacia doba neplynula. Záložné právo sa začalo pritom realizovať už v októbri 2013. Skutočnosť, že sa jedná o pokračovanie vo výkone už skôr začatého záložného práva, vyplýva aj zo samotného dokumentu „ohodnotenie predmetu dražby” zo dňa 2.3.2017, ktorý priamo vo svojom prvom odseku uvádza, že realizácia záložného práva formou dobrovoľnej dražby prebieha (a nie že „sa začína“). Namietal že, ak žalobkyňa poukazuje na premlčanie záložného práva, tak zároveň koná v priamom rozpore s dojednaním podľa bodu 6.1 Zmluvy o úvere, v rámci ktorého sa žalobkyňa so spoločnosťou výslovne dohodla, že záložné právo je možné vykonať aj v prípade, ak je zabezpečovaná pohľadávka už premlčaná. Žalovaný mal za to, že predmetné dojednanie je v súlade s ust. § 151 j ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len OZ). Argumentáciu žalobkyne o premlčaní záložného práva považoval za neopodstatnenú a nepodloženú.

5. Žalobkyňa k žalobe predložila zmluvu o poskytnutí úveru č. S.-XX, zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. V.-XX, LV č. XXX, LV č. XX, vyhlásenie splatnosti úveru zo dňa 25.8.2011, ohodnotenie predmetu nehnuteľnosti zo dňa 2.3.2017.

6. Žalovaný predložil listinné dôkazy, a to kópiu oznámenia o začatí realizácie záložného práva (zn. 130369) zo dňa 23.10.2013, spolu s doručenkami, kópiu žaloby s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 24.4.2014, kópiu uznesenia Okresného súdu Prešov, sp. zn. 20C/182/2014-14 o nariadení predbežného opatrenia zo dňa 30.5.2014, kópiu rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 20C/182/2014-173 zo dňa 5.2.2016, kópiu rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/85/2015-211 zo dňa 29.9.2016.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie citovanými listinnými dôkazmi, ale aj zmluvou č. S.-XX zo dňa 11.7.2008 (čl.89), zmluvou o zriadení záložného práva č. V. XXXXX-XX zo dňa 11.7.2008, zmluvou o poskytnutí bezúčelovej pôžičky zo dňa 20.2.2009, prehľadom splátok a úhrad (čl. 94), zmluvou o poskytnutí bezúčelovej pôžičky zo dňa 4.1.2010 a s ňou súvisiacim prehľadom splátok a úhrad.

8. Z predložených listinných dôkazov mal súd zistené, že žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 30.4.2014 sa žalobkyňa a D. J., proti žalovanému, domáhali uloženia povinnosti žalovanému (totožnému subjektu ako v danej právnej veci) zdržať sa výkonu záložného práva (totožného ako v tejto právnej veci) dobrovoľnou dražbou, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti citované v bode č. 1 tohto rozsudku, vec bola vedená na tunajšom súde pod sp.zn. 20C/182/2014.

9. Súčasťou žaloby bol návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorému súd aj vyhovel a dňa 30.5.2014 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou.

10. Pokiaľ ide o vec samú, t. j. vo vzťahu k nároku o zdržanie sa výkonu záložného práva, tunajší súd rozsudkom č.k. 20C/182/2014-173 zo dňa 5.2.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 7Co/55/2016-211 zo dňa 29.9.2016 žalobu zamietol.

11. Vo veci je potrebné uviesť, že Okresný súd Prešov najskôr žalobe rozsudkom sp. zn. 20C/182/2014-58 zo dňa 19.12.2014 vyhovel, avšak na základe odvolania žalovaného bol predmetný

rozsudok uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/85/2015-109 zo dňa 21.5.2015 zrušený a vrátený na ďalšie konanie. Okresný súd Prešov následne po vrátení pôvodného rozsudku krajským súdom rozhodol novým rozsudkom sp. zn. 20C/182/2014-173 zo dňa 5.2.2016 tak, že žalobu zamietol, pričom tento nový rozsudok bol následne potvrdený aj Krajským súdom v Prešove rozsudkom sp. zn. 7Co/55/2016-211 zo dňa 29.9.2016, doručeným právnemu zástupcovi našej spoločnosti dňa 28.11.2016.

12. V odôvodnení rozsudku č.k. 20 C/182/2014-173 zo dňa 5.2.2016, kde postavenie žalobkyne v 2. rade mala žalobkyňa v tejto právnej veci proti totožnému žalovanému, súd konštatoval, že v súlade s pokynom Krajského súdu v Prešove skúmal, či zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti je platným právnym úkonom, následne skúmal dôvody, prečo žalobca v 1. rade (v tejto právnej veci vypočutý ako svedok) si prestal plniť povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere. Ak konštatoval, že nenašiel dôvod na vyhovenie žalobe, súd konštatoval že tvrdenia o tom, že žalovaný znemožňuje uhradenie dlhu, neboli v konaní preukázané a konštatoval, že neplatením zo strany žalobcu v 1. rade došlo k nárastu dlhu na sumu viac ako 10.000 EUR a preto vzhľadom na hodnotu nehnuteľnosti vo výške 19.500 EUR, je výkon záložného práva primeraným, zákonný a podľa názoru súdu aj nevyhnutný, aby bola pohľadávka uhradená. Súd ďalej aj konštatoval okrem iného, že záložná zmluva a aj úverová zmluva boli uzatvorené platne a poukázal na to, že záložný veriteľ zodpovedá za pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhol výkon záložného práva.

13. Vypočutý bol svedok D. J., ktorý uviedol, že žalobkyňa je jeho družka, žijú spolu a majú spolu deti. Pokiaľ ide úverovú zmluvu, uviedol, že pred jej uzatvorením mal iný úver vo Všeobecnej úverovej banke a.s., ako aj v spoločnosti Consumer Finance Holding, následne sa im znížil príjem, nakoľko žalobkyňa nastúpila na materskú dovolenku, zo strany spoločnosti Consumer Finance Holding bola im ponúknutá možnosť uzavrieť inú úverovú zmluvu, ktorou sa konsolidovali tie predchádzajúce. Svedok uviedol, že úver momentálne nie je splácaný. V súčasnosti však už 4 roky pracuje, pracuje aj družka, teraz nemajú problém splácať tento úver.

14. Podľa ust. § 100 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.), právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať (ods.1). Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ust. § 105. Záložné právo sa nepremlčuje skôr, než zabezpečená pohľadávka (ods.2). Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá (ods.3).

15. Podľa ust. § 101 Obč. zák., pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

16. Podľa § 112 Obč. zák., ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

17. Podľa § 151j ods. 1 Obč. zák., ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, 3e) alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, 3f) ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.)

18. Podľa § 151j ods. 2 Obč. zák., ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

19. Žalobkyňa namietala v danej právnej veci premlčanie záložného práva z dôvodu, že žalovaný predčasne zosplatnil úver listom zo dňa 25.8.2011, čo je viac ako 5 rokov a mala zato, že došlo k premlčaniu celej pohľadávky ako aj záložného práva.

20. Z vykonaného dokazovania však mal súd preukázané, že žalovaný začal výkon záložného práva už 23.10.2013 teda v čase keď nebola pohľadávka premlčaná (premlčanie pohľadávky najskôr mohlo nastať dňa 25.8.2014, keďže k vyhláseniu splatnosti úveru došlo k 25.8.2011), pričom v ňom nemohol pokračovať z dôvodu nariadeného predbežného opatrenia uznesením č.k. 20C/182/2014-14 vydaného dňa 30.5.2014 až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej do 29.11.2016 a následne v ňom pokračoval. Samotná žalobkyňa začatie výkonu záložného práva dňa 23.10.2013 nespochybnila, naopak sama v návrhu vo veci vedenej pod sp.zn. 20C/182/2014 uviedla, že listom zo dňa 23.10.2013 žalovaný oznámil začatie realizácie záložného práva.

21. Súd v danej právnej veci poukazuje aj na aplikovateľnú právnu vetu uvedenú v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 18.1.2006 sp.zn. 21Cdo/2048/2004, ktorý uviedol, že premlčacia doba záložného práva je trojročná a beží odo dňa, kedy za právo mohlo vykonať prvýkrát (t. j. odo dňa, kedy vzniklo právo na uspokojenie zaistenej pohľadávky zo zálohu). Podľa ustanovenia § 100 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka sa záložné právo nepremlčuje skôr, ako zaistená pohľadávka.

22. Keďže v danej právnej veci došlo k uplatneniu uspokojenia zaistenej pohľadávky zo zálohu oznámením o výkone záložného práva dňa 23.10.2013, teda skôr, ako uplynula trojročná premlčacia doba, t. j. odo zosplatenia úveru dňa 25.8.2011, súd mal za to, že námietka premlčania zo strany žalobkyne nebola dôvodná. Navyše veriteľovi bolo bránené riadne vykonávanie záložného práva, a to jednak predbežným opatrením vo veci vedenej pod sp.zn. 20C/182/2014-14, ako aj neodkladným opatrením vydaným v tejto právnej veci dňa 30.5.2017.

23. Pokiaľ ide o primeranosť pohľadávky k hodnote zálohu, súd vo veci poukazuje na vyjadrený právny záver odvolacieho súdu v rozsudku 7Co /55/2016 - 211 zo dňa 29.9.2016, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 5.2.2016 č.k. 20 C/182/2016-173, ktorý uviedol (bod 15 posledná veta, ktorý sa týkal totožnej úverovej a záložnej zmluvy), že za situácie, ak žalobca v 1. rade (v tejto právnej veci vypočutý ako svedok) dlhodobo nie je schopný uhrádzať svoje záväzky vyplývajúce z uzatvorenej zmluvy o poskytnutí úveru, hoci už viac ako 2 roky má pravidelný prijmem zo zamestnania a ani výška žalovaným vyčíslenej pohľadávky na sumu 10.367,53 EUR, i po zohľadnení žalobcami namietaných sporných zmluvných pokút a poplatkov v čiastkach 629,04 EUR, nie je zjavne neprimeraná k hodnote zálohu ustanovenej sumou 19.500 EUR, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu žalobcov zamietol.

24. V danej právnej veci súd pritom opätovne vypočul samotného dlžníka z úverovej zmluvy, ktorý potvrdil, že je schopný uhrádzať pohľadávku a nenastala teda žiadna zmena pomerov na strane dlžníka, respektíve na strane žalobkyne, ako záložnej dlžníčky, oproti stavu, ktorý konštatoval odvolací súd, ako je vyššie uvedené v konaní, v ktorom sa domáhal dlžník spolu so záložnou dlžníčkou zdržania výkonu toho istého záložného práva.

25. Súd mal pritom za to, že na strane žalobkyne, ako aj samotného dlžníka, sú iné inštitúty umožňujúce domáhať sa účinnejšej ochrany svojich spotrebiteľských práv (napr. určovacou žalobou vo vzťahu k samotnému úveru resp. úverom), ktorými by sa výška zabezpečenej pohľadávky stala nesporná.

26. Vychádzajúc z formulácie skutkového stavu uvedeného v žalobe súd mal za to, že nedošlo k premlčaniu záložného práva a preto žalobu zamietol.

27. Podľa § 251 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP <aspi:// module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523251'&ucin-k-dni='30.12.9999'>“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523255'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 255 ods. 2 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523255'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. Podľa § 262 ods.1CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa § 262 ods. 2 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523262'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523255'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a žalovanému, ktorý mal plný úspech v spore, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

33. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť vykonateľné, súd tiež vyslovil, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, nakoľko len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania je splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. marca 2017, sp. zn. 6Cdo/222/2016).

34. O výške náhrady týchto trov konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523262'&ucin-k-dni='30.12.9999'> rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.